

De schok van de interpretatie

Argument Klinische conversatie Kring – ACF-B, 25 januari 2020

De analytische ervaring is, zoals Jacques-Alain Miller er ons aan herinnert, een langzame “ontkleding van het zijn”¹. Een analyse mag dan wel uitmonden in een bevrediging, ze verloopt vooreerst, wat de analysant er bij aanvang ook mag van verwachten, via opeenvolgende ervaringen van verlies. De *per via di levare* ritmeert het gehele proces, dat zelfs het geloof in de 'waarheid' die het proces op gang bracht, niet zal sparen.

Binnen dit proces is de analyticus het instrument, met zijn act: zijn interpretaties. Het zijn zij die de afweer zullen moeten verstoren, de identificaties doen wankelen, het fantasma doen uiteenvallen, om uiteindelijk voorbij het symptoom aan het sinthoorn te raken. Daar ze onderworpen zijn aan de strategie van de kuur is hun variëteit enorm; daarnaast zullen ze, naargelang die kuur vordert, niet langer enkel van de tactiek van de analyticus getuigen, maar tot alle 'uitspraken die raken' gaan behoren.

Dat er uitspraken zijn die raken, dat toont ons ook het werk in instellingen. Het is dan ook niet uitgesloten dat ook daar interpretaties deel uitmaken van de diverse interventies die het genot leefbaarder moeten maken. Daarbij zal echter, of het nu in de instelling is of niet, telkens moeten afgewogen worden of woorden iets voor het subject temperen. Sommigen nemen ze immers zo ernstig dat hun draagwijdte hen eerder schaadt. Bij anderen nog zal men tegen de interpretatie in moeten werken.

Op de vijfde klinische conversatie van de *Kring-ACF-Belgique* zullen vier casussen aan bod komen. We gaan die uitvoerig bespreken. De interpretatie die de associaties stimuleert, of de interpretatie die ze begrenst? De interpretatie die de betekenis van het symptoom viseert, of zijn reële kern? Zij die de meesterbetekenaars voedt, of zij die ze middels de *équivoque* oplost? Zij die het symptoom benadert vanuit de determinaties door de Ander, of zij die de genotseffecten van hun impact doet weerklinken, om hun greep op het spreekwezen te lossen? De interpretatie die een betekenaar toevoegt of zij die zich beperkt tot de vaststelling van wat is? Deze variëteit van de interpretatie zal op de conversatie ongetwijfeld aan bod komen. Maar of de interpretatie nu voor een subject de waarde verkreeg van uniek en memorabel evenement, of zich eerder inschreef in een reeks waar de opeenvolging van kleine schokken het spreekwezen geleidelijk speent van zijn dorst naar betekenis, telkens heeft de interpretatie, wanneer ze raakt, de waarde van evenement.

De conversatie zal voorgezeten worden door Carole Dewambrechies-La Sagna, psychoanalytica te Bordeaux, lid van de ECF en de AMP.

Geert Hoornaert

1 Miller, Jacques-Alain, *L'os d'une cure* (1998), Navarin Editeur, 2018, p. 19.